

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z FIZYKI

Szkoła: Zespół Szkolno – Przedszkolny w Krośnie Odrzańskim

Etap edukacyjny: klasa 7,8

Podstawa prawna:

- Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2019 r. poz. 373).
- Statut Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Krośnie Odrzańskim
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych – II etap edukacyjny: fizyka z dnia 24 lutego 2017r. – klasa siódma, klasa ósma
- Program nauczania: Program nauczania fizyki w klasach 7-8 szkoły podstawowej Spotkania z fizyką. Autorzy: Grażyna Francuz-Ornat, Teresa Kulawik.

I. CELE

- przekazywanie informacji o rozwoju i postępach ucznia,
- diagnozowanie potrzeb indywidualnych ucznia oraz przyczyn trudności w nauce,
- klasyfikacja uczniów,
- motywowanie uczniów do aktywnej pracy i zaangażowania w proces uczenia się,
- wspieranie rozwoju intelektualnego uczniów,
- ewaluację - ocenę efektywności kształcenia.

II. KONTRAKT (umowa między nauczycielem i uczniami):

- Szczegółowe zasady pracy uczniów w trakcie zajęć z przedmiotu zawiera kontrakt wspólnie opracowany przez nauczyciela i uczniów w pierwszym tygodniu roku szkolnego.
- Kontrakt odwołuje się do zapisów Statutu Szkoły i PSO.
- Kontrakt określa warunki i zasady poprawiania ocen i uzupełniania braków edukacyjnych (zgodnie z WSO – Statut Zespołu, rozdział V)
- Rodzice mają zapoznają się z kontraktem wklejonym do zeszytu każdego ucznia oraz go podpisują.

III. WARUNKI WYSTAWIANIA, POPRAWIANIA I UZUPEŁNIANIA OCEN

1. Ocenianiu podlegają wszystkie wymienione niżej formy aktywności ucznia. Ocenie podlegają wiedza i umiejętności określone programem nauczania.
2. Każdy sprawdzian, test – poprzedzony jest zapowiedzią tydzień wcześniej, udokumentowaną wpisem w dzienniku.
3. W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu sprawdzianu, testu, termin jest ponownie uzgadniany z klasą, przy czym nie obowiązuje powyżej wspomniane wyprzedzenie.
4. Każdy sprawdzian poprzedzony jest powtórzeniem, a po oddaniu sprawdzonego - następuje omówienie wyników i poprawa.
5. Sprawdziany, testy i kartkówki są obowiązkowe. Sprawdzian odbywa się po każdym rozdziale.
6. Jeżeli uczeń opuści sprawdzian lub kartkówkę z przyczyn losowych, ma obowiązek napisać je w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły.
7. Uczeń może poprawić ocenę ze sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od dnia oddania sprawdzonych prac. Poprawianie odbywa się tylko jeden raz, w terminie ustalonym z nauczycielem. Kryteria ocen nie zmieniają się. Poprawa ma formę pisemną, a w uzasadnionych przypadkach (np. zalecenia PPP) – ustną.
8. Uczeń, który nie poprawił oceny (lub nie zgłosił się w uzgodnionym terminie), traci prawo do następnej poprawy.
9. Kartkówka dotycząca materiału z jednego do trzech ostatnich lekcji nie musi być zapowiadana.

10. Sprawdzone i poprawione prace nauczyciel winien oddać w ciągu dwóch tygodni. Wszystkie prace pisemne uczniów przechowywane są do końca roku szkolnego.
11. Wszelkie braki wynikające z nieobecności w szkole, uczeń ma obowiązek uzupełnić w ciągu dwóch tygodni od czasu powrotu do szkoły.
12. Nie ma możliwości poprawiania ocen na dwa tygodnie przed klasyfikacją.
13. Jeżeli uczeń opuścił co najmniej 50 % lekcji i brak jest podstaw do wystawienia oceny – uczeń nie jest klasyfikowany.
14. Uczeń ma prawo do dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe zlecone przez nauczyciela.
15. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe i podlega ocenie.
16. Ustalona przez nauczyciela końcoworoczna ocena niedostateczna może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.
17. Ocena półroczna / roczna ustalana jest na podstawie ocen bieżących.
18. Oceny bieżące wyrażone są w stopniach (1- 6 – dopuszczalne są znaki „+” i „-” wyłączając z tego ocenę celującą).
19. Przy ocenach półrocznych i rocznych nie stawia się znaków „+” i „-”
20. Nauczyciel przekazuje informację o ocenie:
  - a) uczniowi – jako komentarz do każdej oceny, wyjaśnienie, uzasadnienie, wskazówki do dalszej pracy;
  - b) rodzicom – na ich prośbę, jako informację o aktualnym rozwoju dziecka, jego uzdolnieniach i trudnościach – w czasie spotkań z rodzicami (zbiorowych i indywidualnych).

IV. OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIWA

Na lekcjach fizyki oceniane będą następujące obszary aktywności uczniów:

1. Przygotowanie do lekcji.
2. Aktywność na lekcjach.
3. Używanie języka fizyki – stopień zrozumienia podstawowych pojęć.
4. Rozwiązywanie problemów.
5. Stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych.
6. Praca domowa (uczeń nie ma zadawanych zadań na okres świąt i ferii).
7. Praca w grupie.
8. Projekty.
9. Praca nadobowiązkowa
10. Wykorzystywanie informacji z różnych źródeł.
11. Wypowiedź ustna.
12. Zeszyt przedmiotowy.
13. Systematyczność.

V OCENY:

1. Ocenianie kształtujące

Istotą oceniania kształtującego jest wspieranie ucznia w pokonywaniu trudności i motywowanie go do pracy nad wzmocnieniem swych mocnych stron - rozwijaniem własnych zdolności. Podstawowym narzędziem jest tu **ustna lub pisemna informacja zwrotna**, która ogranicza liczbę ocen cyfrowych, mobilizując ucznia do wytrwałego treningu w opanowaniu konkretnych umiejętności, wiadomości czy postaw.

2. Obowiązuje punktacja na poszczególne stopnie. Oceny, które otrzymuje uczeń uzależnione są od procentu poprawnie udzielonych odpowiedzi:

OCENA	PROCENT
niedostateczny	0-33%

dopuszczający	34%-50%
dostateczny	51%-72%
dobry	73%-88%
bardzo dobry	89%-99%
celujący	100%

Ocena klasyfikacyjna uwzględnia również postępy ucznia. Nie jest, zatem bezwzględną średnią arytmetyczną ani ważoną.

VI. NARZĘDZIA OCENIANIA

1. Formy ustne:

- odpowiedzi,
- argumentowanie, wnioskowanie,
- udział w dyskusji,
- prezentacja.

2. Formy pisemne:

- sprawdziany, testy, kartkówki,
- zadania domowe w formie ćwiczeń, zadań obliczeniowych i tekstowych, opisów wykonanych doświadczeń,
- ćwiczenia wykonane na lekcji.

3. Formy praktyczne:

- przygotowanie i przeprowadzenie fragmentu lekcji (np. ciekawych zadań, informacji o fizykach itp.),
- realizacja projektów,
- wykonanie plakatu, gazetki, prezentacji, pomocy dydaktycznych.

4. Zeszyt przedmiotowy.

VII. KRYTERIA OCENIANIA (szczegółowo)

1. Przygotowanie do lekcji

- orientacja w bieżącym materiale,
- posiadanie podręcznika, zeszytu,
- wykonywanie zadań domowych,
- posiadanie niezbędnych przyrządów i materiałów.

2. Aktywność na lekcjach

- udział w dyskusjach,
- współpraca w grupie,
- zadawanie pytań, uwaga na lekcji,
- reakcje na polecenia nauczyciela,
- zainteresowanie tematem, przebiegiem lekcji.

3. Używanie języka fizyki – stopień zrozumienia podstawowych pojęć.

- odwoływanie się do wiedzy przedmiotowej,
- włączanie terminologii, pojęć fizycznych do swoich wypowiedzi,
- poprawne stosowanie podstawowych pojęć,
- uogólnianie, porównywanie wiadomości i wyciąganie wniosków.

4. Rozwiązywanie problemów

- trafne sformułowanie problemu,
- analizowanie wszystkich aspektów zagadnienia,
- zaplanowanie rozwiązania,
- zaproponowanie rozwiązania w postaci graficznej i opisowo,
- analiza, przetwarzanie informacji i wyciąganie wniosków,
- wykorzystanie zdobytej wiedzy,
- właściwe i jasne przedstawienie stanowiska grupy,
- poprawność i ciekawa forma prezentacji, jako wyniku pracy w grupie na lekcji lub w ramach projektu,
- czas prezentacji.

5. Stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych.

- wyszukiwanie przykładów zastosowania praw fizycznych w życiu codziennym, w urządzeniach, w różnych dziedzinach gospodarki,
- wyszukiwanie przykładów sytuacji, w których niektóre zjawiska fizyczne przeszkadzają w różnych czynnościach i urządzeniach,
- wykonywanie zadań praktycznych wymagających znajomości praw fizyki.

6. Praca domowa

- poprawność i samodzielność wykonania,
- stopień zrozumienia zadania,
- staranność i estetyka wykonania.

7. Praca w grupie

- aktywne uczestnictwo w pracy zespołu,
- wzajemna pomoc,
- aktywne słuchanie innych,
- podporządkowywanie się poleceniom,
- umiejętność dyskusowania, dochodzenia do kompromisów,
- przestrzeganie kultury języka i dyskusji,
- współodpowiedzialność,
- pomysłowość.

8. Projekty

- zaangażowanie w wykonanie projektu grupowego,
- wykorzystanie różnych źródeł informacji,
- odpowiedni dobór informacji i materiałów,
- wybór odpowiednich sposobów wykonania,
- estetyka i staranność wykonania prac projektowych,
- sposób, rzeczowość i atrakcyjność prezentacji,
- czas prezentacji.

9. Praca nadobowiązkowa

- udział w pracach kółka, konkursach przedmiotowych,
- wykonanie dodatkowych zadań i prac po lekcjach,
- zdobywanie wiadomości wykraczających poza program nauczania.

10. Wykorzystywanie informacji z różnych źródeł

- poszukiwanie, porządkowanie i wybór istotnych źródeł informacji,
- analiza, porównywanie, uogólnianie, ocena zgromadzonego materiału,
- korzystanie z mediów,
- umiejętność oceny przydatności zgromadzonych materiałów.

11. Wypowiedź ustna

- zawartość rzeczowa, posługiwanie się językiem fizyki,
- uzasadnianie, wnioskowanie,
- spójność i logika wypowiedzi,

12. Zeszyt przedmiotowy

- logika udzielania odpowiedzi na pytania,
- kompletność, systematyczność prowadzenia notatek,
- czytelność pisma, estetyka zeszytu.

13. Systematyczność

- systematyczność w przygotowaniu do zajęć, prowadzeniu zeszytu, wykonywaniu zadań domowych.

VIII. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Zamierzone osiągnięcia uczniów zostały rozpisane na dwóch poziomach – podstawowym (wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną) i ponadpodstawowym (wymagania na ocenę dobrą i bardzo dobrą). Są one zgodne z realizowanym programem nauczania, specyfiką szkoły, wewnątrzszkolnym systemem oceniania i możliwościami uczniów.

Ocenę dopuszczającą (wymagania podstawowe) otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych programem, a braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- zna podstawowe pojęcia, wzory, prawa, wielkości, zjawiska i procesy fizyczne,
- potrafi zastosować wiadomości do rozwiązywania prostych zadań - ze znaczną pomocą nauczyciela,
- potrafi ze znaczną pomocą nauczyciela wykonać i opisać proste doświadczenia fizyczne,
- odczytuje informacje z wykresów i tabel i ze znaczną pomocą nauczyciela przetwarza te informacje, zna pojęcie wielkości rosnącej, malejącej i stałej.

Wymagania te dotyczą

- zapamiętania wiadomości, czyli gotowości ucznia do przypomnienia sobie treści podstawowych praw fizyki, podstawowych wielkości fizycznych i jednostek, najważniejszych zjawisk fizycznych i pojęć,
- rozwiązywania, przy znacznej pomocy nauczyciela, zadań teoretycznych i praktycznych o niewielkim stopniu trudności.

Zdobyte wiadomości i umiejętności są niezbędne do dalszego kontynuowania nauki fizyki i przydatne w życiu codziennym.

Ocenę dostateczną (wymagania podstawowe) otrzymuje uczeń, który:

sprostał wymaganiom na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem (znajomość praw fizycznych, zjawisk, procesów, pojęć, jednostek wielkości fizycznych, wzorów)
- potrafi zastosować wiadomości do rozwiązywania zadań - z pomocą nauczyciela,
- potrafi podać przykłady występowania i zastosowania zjawisk w życiu codziennym,
- potrafi wykonać i opisać proste doświadczenie fizyczne - z pomocą nauczyciela,
- odczytuje informacje z wykresów i tabel i z pomocą nauczyciela przetwarza te informacje.

Wymagania te dotyczą zrozumienia wiadomości. Oznacza to, że uczeń

- potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela wyjaśnić, od czego zależą podstawowe wielkości fizyczne (np. gęstość, praca, rezystancja itp.),
- zna i rozumie jednostki tych wielkości,
- zna i potrafi wyjaśnić poznane prawa fizyki, wie, gdzie występują i gdzie mają zastosowanie,
- umie je potwierdzić odpowiednimi, prostymi eksperymentami (np. odkrywanie prawa Archimidesa, prawa Ohma),
- umie rozwiązywać - przy pomocy nauczyciela - zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę dobrą (wymagania ponadpodstawowe) otrzymuje uczeń, który:

sprostał wymaganiom podstawowym, a ponadto:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania (oprócz wymagań na ocenę dostateczną w tym zakresie, uczeń wykazuje większą samodzielność, potrafi swobodniej operować wzorami i jednostkami),
- poprawnie stosuje wiadomości do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań lub problemów,
- potrafi samodzielnie wykonać i opisać zaplanowane doświadczenie z fizyki, rozwiązać proste zadanie lub problem,
- odczytuje informacje z wykresów i tabel i przetwarza te informacje.

Wymagania te dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych. Oznacza to:

- opanowanie przez ucznia umiejętności praktycznego posługiwania się wiadomościami, które są pogłębione i rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych (np. samodzielne obliczanie wartości wielkości fizycznej według wzoru: gęstości, siły, mocy, natężenia prądu itp.),
- umiejętność samodzielnego rozwiązywania typowych zadań teoretycznych i praktycznych,
- umiejętność samodzielnego korzystania ze słowników, tablic i innych pomocy naukowych.

Ocenę bardzo dobrą (wymagania ponadpodstawowe) otrzymuje uczeń, który:

sprostał wymaganiom na ocenę dobrą, a ponadto:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności programowe,
- zdobytą wiedzę potrafi zastosować w nowych sytuacjach,
- jest samodzielny – korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- potrafi zaplanować, przeprowadzić i opisać doświadczenia fizyczne,
- rozwiązuje samodzielnie złożone zadania rachunkowe i problemowe.

Wymagania te dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w:

- sytuacjach problemowych (np. szczegółowa analiza procesów fizycznych),
- projektowaniu i wykonywaniu doświadczeń potwierdzających prawa fizyczne,
- rozwiązywaniu złożonych zadań rachunkowych (wyprowadzanie wzorów, analiza wykresów, diagramów, tabel, rysunków i wszechstronne przetwarzanie informacji w nich zawartych).

Wymagania na ocenę celującą:

Uczeń:

- sprostał wymaganiom na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
- posiada wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania (min.: oznaczone ^R),
- umie formułować problemy i dokonuje analizy nowych zjawisk,

- umie rozwiązywać problemy w sposób nietypowy,
- osiąga sukcesy w konkursach pozaszkolnych (od powiatowych włącznie).

IX. SPOSOBY OSIĄGANIA CELÓW

Osiągnięcie oczekiwanych wyników nauczania w dużej mierze zależy od stosowania różnorodnych metod (słownych, oglądowych, problemowych czy zajęć praktycznych), zwłaszcza metod i technik aktywizujących uczniów, np.:

- projekt,
- burza mózgów,
- dyskusja,
- mapa myśli,
- metaplan,
- eksperymenty, pokazy,
- lekcje odwrócone.

X. WYMAGANIA EDUKACYJNE I DOKŁADNE KRYTERIA OCENIANIA, STANOWIĄ ZAŁĄCZNIK DO PZO (w planie wynikowym)

PZO oraz **wymagania programowe** na poszczególne oceny są dostępne do wglądu u nauczyciela przedmiotu (w planie wynikowym i z uwzględnieniem punktu VIII: wymagania konieczne i podstawowe są podstawą do wystawienia oceny dopuszczającej i dostatecznej; wymagania rozszerzające i dopełniające – oceny dobrej i bardzo dobrej).

Wymagania na poszczególne oceny dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi ustala się w zależności od dysfunkcji oraz indywidualnych możliwości i potrzeb ucznia na podstawie zaleceń przekazanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną.

Nauczyciel zapoznaje uczniów z przedmiotowymi kryteriami oceniania - wymaganiami edukacyjnymi z przedmiotu, niezbędnymi do uzyskania poszczególnych ocen klasyfikacyjnych w pierwszym tygodniu września, a także odwołuje się do nich na bieżąco w komentarzach ocen.

Nauczyciel informuje o zasadach odwoływania się od oceny prognozowanej oraz wystawionej zgodnie z obowiązującymi zapisami wewnątrzszkolnych zasad oceniania.

XI. Sprawy nieuregulowane tym dokumentem należy załatwiać w oparciu o Statut Zespołu (Rozdział V. Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania).